

606

C

نام
نام خانوادگی
محل امضاء

عصر جمعه
۸۹/۱۱/۲۹

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته داخل - سال ۱۳۹۰

مجموعه الهیات و معارف اسلامی (۱- ادیان و عرفان ۲- تاریخ و تمدن ملل اسلامی ۳- عرفان اسلامی)
(کد ۱۱۱۴)

مدت پاسخگویی: ۱۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۲۲۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی	۳۰	۱	۳۰
۲	زبان عربی	۳۰	۳۱	۶۰
۳	ادیان و مذاهب	۵۰	۶۱	۱۱۰
۴	تصوف و عرفان	۳۰	۱۱۱	۱۴۰
۵	تاریخ اسلام	۴۰	۱۴۱	۱۸۰
۶	فرهنگ و تمدن اسلامی	۴۰	۱۸۱	۲۲۰

بهمن ماه سال ۱۳۸۹

استفاده از ماشین حساب مجاز نمی‌باشد.

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

- 1- The lecturer spoke slowly, ----- each word clearly.
1) devoting   2) converting   3) articulating   4) undertaking
- 2- The police are hoping that the violence will soon -----.
1) impede   2) subside   3) resign   4) underestimate
- 3- The teacher mentioned no names but we all knew who he was ----- to.
1) alluding   2) designating   3) signifying   4) announcing
- 4- By early morning, they were ready to ----- the trip that the family had been planning for two months.
1) propel   2) detach   3) simulate   4) commence
- 5- A ----- of short-lived rules did nothing to increase the country's stability.
1) scope   2) numeral   3) mobility   4) succession
- 6- A ----- is a statement that expresses something that people believe is always true.
1) decree   2) dictum   3) paradigm   4) declaration
- 7- People who sleep in the streets highlight the ----- of the homeless.
1) plight   2) inquiry   3) anomaly   4) impediment
- 8- The two sides signed a peace ----- that lasted for only two months.
1) accord   2) accession   3) endowment   4) endorsement
- 9- Children have a(n) ----- ability to learn language.
1) cogent   2) innate   3) impulsive   4) competent
- 10- During a war, the interests of the state are -----, and those of the individual come last.
1) glorious   2) expressive   3) paramount   4) widespread

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Diet is the daily amount of food and drink that one eats. In order to grow and function properly, the body needs certain essential nutrients. These nutrients are supplied through the diet, and a nutritionally adequate diet (11) ----- provides these nutrients in the specific amounts required by the individual. An adequate diet (12) ----- a variety of foods, for there is no single food, nor even any combination of a few foods, (13) ----- adequate amounts of all the essential nutrients. One of the basic principles of diet therapy is that any modification of the normal diet should relate to a specific physiological condition. (14) ----- a single diet may then be used to treat any disease in which the same physiological condition exists. A diet restricted in sodium, for example, may be prescribed for a person with any disease (15) ----- there is an abnormal retention of fluid in the body, since sodium normally aids in the retention of fluid in the body tissues.

- 11- 1) that   2) which
3) is one that   4) is the one which it
- 12- 1) makes up   2) is made up
3) makes up of   4) is made up of

- 13- 1) supply 2) that supplies
3) that supply 4) for supplying
- 14- 1) Accordingly 2) Afterwards 3) By contrast 4) Despite that
- 15- 1) which 2) that 3) in which 4) in that

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and decide which choice (1), (2), (3) or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

Judaism, Christianity, and Islam are monotheistic faith emphasizing and tracing their common origin to Abraham.

Judaism regards itself as the religion of the descendants of Jacob, grandson of Abraham, the direct descendant of Shem, the favored son of Noah, who founded the human race following the Flood. Christianity began as a sect of Judaism in the 1st century AD and rapidly evolved into a separate religion with distinctive beliefs and practices, notably its replacement of the Jewish idea of an exclusive ethnic religious community with an inclusive, universal community, the Christian Church. Islam was founded by Muhammad in the 7th century CE upon the teachings in the Qur'an, Judaism, its distinctive innovation was to retain the universalism of Christianity while replacing its complex concepts of the nature of God—a deity who is simultaneously one and three—with a clear monotheism.

Today, there are an estimated 3.8 billion followers of these three Abrahamic religions, accounting for around half of the world's population.

By contrast, the major non-Abrahamic world religions are Hinduism, Buddhism, Sikhism (arguably), Jainism, Confucianism and Taoism. They are the "Eastern religions" that include the "Dharmic" religions of India and the "Taoic" East Asian religions.

16- What does the passage mainly discuss?

- 1) Abrahamic Religions 2) Ethnic Religious Community
3) Theism vis-à-vis Monotheism 4) Eastern Religions of the World

17- One can infer from the passage that Judaism, Christianity and Islam -----.

- 1) believe in polytheism 2) do not believe in deism
3) believe in only one god 4) do not all believe in one god

18- According to the passage, Judaism considers itself to be the religion of the ----- of Jacob.

- 1) ancestors 2) progeny 3) progenitors 4) successors

19- Which of the following is NOT true of Christianity according to the author?

- 1) It emanated from Judaism as a sect.
2) It developed into a distinct religion quickly.
3) It believes in an exclusive ethnic religious community.
4) It accepts the Christian church as a universal community.

20- If the author is right, then Islam -----.

- 1) abandoned the universalism of Christianity
2) maintained the universalism of Christianity
3) retained the complex notions of the nature of God
4) preserved the complex notions of the nature of God

- 21- The word *deity* almost has the same meaning as -----.
- 1) angel   2) fairy   3) Gabriel   4) God
- 22- According to the passage, there are ----- 3.8 billion followers of Abrahamic religions.
- 1) absolutely   2) exactly   3) precisely   4) roughly
- 23- Which of the following is true of non-Abrahamic religions at present?
- 1) The *Taoic* is not regarded among Eastern religions.
 2) The author mentions the minor non-Abrahamic religions.
 3) Eastern religions do not include the Dharmic religions of India.
 4) The author mentions the most important non-Abrahamic religions.

PASSAGE 2:

Judaism, Christianity, and Islam have been intertwined throughout their histories. They are considered inextricably linked to one another because of a 'family likeness' and a certain commonality in theology: all three claim to be monotheistic (although both Judaism and Islam doubt Christianity's right to this description), and conceive God to be a transcendent Creator-figure and the source of moral law. They are faiths that recognize a spiritual tradition identified with Abraham. The sacred narratives of all three of these religions feature many of the same figures, histories and places in each, although they often present them with different roles, perspectives and meanings.

24- What would the best topic be for the above passage?

- 1) Distinctive Features of Three Religions
 2) Definition of God as a Transcendent Creator
 3) Common Characteristics of Three Religions
 4) Description of Religions as a Source of Law

25- What does the word *intertwined* in the first line refer to?

- 1) closely related to each other   2) not having anything in common
 3) distinctively distant from each other   4) not commenting on other beliefs at all

26- One can infer from the passage that Judaism and Islam do NOT -----.

- 1) doubt Christianity's right to be monotheistic   2) consider Christianity to be monotheistic
 3) believe God as a source of moral law   4) regard God as a sublime Creator

27- The author finally concludes that Judaism, Christianity, and Islam -----.

- 1) do not talk about the same figures, histories and places
 2) present the same figures, histories and places in quite the same way
 3) introduce figures, histories and places with the same roles, perspectives and meanings
 4) do not introduce figures, histories and places with the same roles, perspectives and meanings

PASSAGE 3:

Theosophists believe that religion, philosophy, science, the arts, commerce, and philanthropy, among other "virtues", lead people ever closer to "the Absolute." Planets, solar systems, galaxies, and the cosmos itself are regarded as conscious entities, fulfilling their own evolutionary paths. The spiritual units of consciousness in the universe are the Monads, which may manifest as angels, human beings or in various other forms. According to Blavatsky, the Monad is the reincarnating unit of the human soul, consisting of the two highest of the seven constituent parts of the human soul. All beings, regardless of stature or complexity, are informed by such a Monad.

28- What does the passage mainly discuss?

- 1) Philosophy Based on Mysticism
- 3) Constituent Parts of Human Soul

- 2) Conscious Entities of the World
- 4) Absolutism and Evolutionary Paths

29- What does *philanthropy* in the first line refer to?

- 1) good will toward mankind
- 3) principles of existence

- 2) nature of human thought
- 4) integrity and morality

30- What may manifest as angels, human beings or in various other forms according to *philanthropy*?

- 1) conscious entities of the cosmos
- 2) reincarnating unities of galaxies
- 3) inseparable metaphysical entities
- 4) statures and complexities of the universe

■ ■ عَيْنَ الْأَصْحَ وِ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ أَوْ الدَّلَالَةِ (۳۱ - ۴۳)

۳۱- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

- ۱) ﴿أَسْجَدَ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا﴾: آیا برای کسی که خاک و گل را از او آفریده‌ای سجده کنم!
- ۲) ﴿خَذَ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ﴾: از اموال و ثروت آنان صدقه بگیر تا آنان را طاهر کنی!
- ۳) ﴿جَاءَتْ رَسُلَنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبَشْرَى، قَالُوا سَلَامًا﴾: فرستادگان ما با بشارت نزد ابراهیم آمدند، آنها با او با آرامش و صلح سخن گفتند!
- ۴) ﴿يَعْلَمُهُمُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ، وَ إِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾: کتاب و حکمت را بدانها می‌آموخت، هر چند آنان از پیش در گمراهی آشکار بودند!

۳۲- «لَقَدْ ذَكَرْتَ أَنَّهُ لَيْسَ لِي وَ لِأَصْحَابِي إِلَّا السَّيْفُ ... فَوَاللَّهِ لَقَدْ أُرِدْتُ أَنْ تَذُمَّ فَمَدَحْتُ وَ أَنْ تَفْتَضِحَ فَافْتَضَحْتَ!»:

- ۱) گفته بودی برای من و برای صاحب‌ها فقط شمشیر است ... سوگند به الله که نکوهش تو در واقع مدح است و رسوائی در این امر فقط تو راست!
- ۲) تذکر تو این بود که من در مقابل اصحابم جز شمشیر ندارم ... به خداوند قسم این مذمت تو مدح است و در عین حال رسوائی برای تو است!
- ۳) گفتمی که مرا و یاران مرا جز شمشیر نیست ... به الله سوگند مذمت کردن را خواستی ولی مدح نمودی، و خواستی مفتضح کنی اما مفتضح شدی!
- ۴) یادآوری تو این بود که من و یارانم فقط شمشیر را می‌شناسیم ... به خدا قسم که خواستی نکوهش کنی ولی مدح کردی و خود را مفتضح ساختی!

۳۳- «إِنَّهُ قَامَ بِجَمْعِ أَرْبَعَمِائَةٍ وَ نَيْفٍ وَ ثَمَاتِينَ مِمَّا تَفَرَّقَ مِنْ خُطْبِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (ع) فِي كِتَابِهِ!»:

- ۱) وی به منظور جمع‌آوری حدود چهارصد و هشتاد خطبه از خطبه‌های پراکنده امیرمؤمنان (ع) اقدام کرده بود!
- ۲) او به جمع‌آوری چهارصد و هشتاد و اندی از خطبه‌های پراکنده امیرالمؤمنین (ع) در کتاب خویش اقدام کرد!
- ۳) وی برای گردآوری بیش از چهارصد و هجده خطبه از خطبه‌های متفرقه امیرالمؤمنین (ع) اقدام کرد!
- ۴) او دست به گردآوری چهارصد و هجده خطبه از خطبه‌های متفرقه امیرمؤمنان (ع) زده بود!

۳۴- «إِنَّ الْإِسْلَامَ بَنِي حَضَارَةٍ مَكْتَنَةٍ - وَ عَلَى مَدَى أَرْبَعَةِ قُرُونٍ - مِنْ نَشْرِ مِظْلَتِهِ عَلَى أَغْلَبِ بَقَاعِ الْعَالَمِ!»:

- ۱) همانا اسلام به مدت چهار قرن تمدنی قوی را بنیان نهاد که بر نقاط مختلف گیتی سایه افکنده بود!
- ۲) همانا اسلام بنیانگذار تمدنی است که به مدت چهار قرن سایه آن تمدن در اغلب جاهای عالم گسترده بود!
- ۳) اسلام تمدن عمیقی به مدت چهار قرن پایه‌ریزی کرد و توانست این تمدن را در بیشتر نقاط جهان توسعه دهد!
- ۴) اسلام تمدنی را بنا نهاد که این تمدن اسلام را قادر ساخت در طول چهار قرن دامنه خود را در اکثر نقاط دنیا گسترش دهد!

۳۵- «وَ الْحَرَصُ فِي الْمَرْءِ، وَ الْأَرْزَاقُ قَدْ قَسِمَتْ بِغِيٍّ، أَلَا إِنَّ بَغِيَّ الْمَرْءِ بَصْرَعُهُ!»:

- ۱) در حالی که رزق و روزی تقسیم شده، حرص آدمی عصیان است، و عصیان آدمی او را بر زمین زند!
- ۲) حرص و آز باعث می‌شود روزیها قسمت شخص نگردد، چه ظلم است که باعث سرنگونی انسان می‌گردد!
- ۳) آزمندی است که سبب تقسیم نشدن روزیها می‌گردد، چه حرص و آز ستمی است که سبب سرنگونی شود!
- ۴) در حین آنکه حرص انسان را فرا گرفته است ارزاق ستمکارانه تقسیم می‌شود، و این ستم انسان را به زمین می‌افکند!

- ۳۶- « فیا حبذا الأحياء مادمت حيةً و يا حبذا الأموات ما ضمك القبر! »:
- ۱) آفرین بر موجودات زنده‌ای که پیوسته با تو زندگی می‌کنند، و آفرین بر مردگان اگر تو بین آنها باشی!
  - ۲) خوش به حال موجودات زنده اگر تو بین آنها باشی، و خوش به حال اموات اگر در آغوش قبر باشی!
  - ۳) مرحبا بر زندگانی که تو را در کنار داشته باشند، و مرحبا بر مردگانی که با تو در یک قبر باشند!
  - ۴) خوشا بر زندگان تا وقتی تو زنده باشی، و خوشا بر مردگان تا وقتی که قبر تو را در برگیردا
- ۳۷- « إذا لم ينبه شاعر القوم قومَه فذاك بأن يشقى به قومَه أحرى! ». عین الصحیح فی المفهوم:
- ۱) إذا ما كان الشاعر يقظاً في أعماله، يشقى هو مع قومَه!
  - ۲) إذا لا يكون الشعب سبباً في يقظة شاعره، فإنه يشقى معهم!
  - ۳) إن لم يسبب الشاعر يقظة شعبه، فجدیر بأن يكون سبباً لشقائهم!
  - ۴) إن لم يوبخ الشاعر قومَه في أعمالهم، فهو يكون سبباً لشقاء نفسه!
- ۳۸- « إنما عليك أن تخشى وقوع الكارثة حين تكرر خطأك واعياً! ». عین الخطأ فی المفهوم:
- ۱) علينا أن نخشى من أن نكرر خطايانا!
  - ۲) وقوع الكارثة لا يكون إلا عند تكرار الخطأ!
  - ۳) كل خطأ يخطئه الإنسان يعتبر كارثة له!
  - ۴) تكرار الخطأ هو الذي يسبب الخوف و الحذر!
- ۳۹- « إن حالت القوس، فسهمي صائب! ». يعادل المثل:
- ۱) از اسب افتاده از اصل نیفتاده!
  - ۲) پای کز در کفش کز می‌رود!
  - ۳) کار نیکان را از خود قیاس مگیر!
  - ۴) اصل بد نیکو نگردد!
- ۴۰- « كالمربوط و المرعى خصيب! ». يعادل المثل:
- ۱) إيتاكم و خضراء الدمن!
  - ۲) أرخص من التمر بالبصرة!
  - ۳) دایه دلسوزتر از مادرا!
  - ۴) خرما بر نخیل و دست ما کوتاه!
- ۴۱- « بی‌شک این موفقیت بی‌نظیر در تربیت فرزندان ناشی از درک عمیق ما از اسلام است! »:
- ۱) لا شك أن هذا التوفيق العديم النظير في تربية الأولاد ناتج عن معرفتنا العميقة للإسلام!
  - ۲) لا شك أن هذا النجاح الفريد في تربية الأولاد كان ناشئاً عن معرفة عميقة لنا عن الإسلام!
  - ۳) دون أدنى شك إن هذا التوفيق دون النظير في تربية البنين هو نتيجة المعرفة العميقة عن الإسلام!
  - ۴) دون أدنى شك إن هذا النجاح العديم المثل في تربية البنين كان نتيجة عن معرفتنا العميقة للإسلام!
- ۴۲- « متقابلاً این عید بزرگ اسلامی را به حضرتعالی و به ملت برادر و مسلمانان تبریک می‌گوییم! »:
- ۱) أهنتكم من أجل هذا العيد الإسلامي المعظم و شعبكم المسلم الشقيق متقابلاً!
  - ۲) أبادلکم و شعبکم المسلم و الشقيق التهاني بمناسبة هذا العيد الإسلامي الكبير!
  - ۳) أهنتكم و شعب بلدکم المسلم و الشقيق متقابلاً بمناسبة هذا العيد الإسلامي الكبير!
  - ۴) أبادل معکم التهاني بمناسبة العيد الإسلامي الكبير و أهني شعب بلدکم المسلم الشقيق!

۴۳ - « چقدر آرزو دارم که کشور ما مسؤولین این جنایت را به دادگاه بین‌المللی معرفی کند! »:

- ۱) کم اُتمنی أن يعرف بلدنا مسؤولين هذه الجريمة إلى محاكمة دولية!
- ۲) اُتمنی كثيراً أن تقدم بلادنا مسؤولي هذه الجريمة إلى المحاكمة الدولية!
- ۳) ما أشدّ تمنّاي أن يقدم بلدنا المسؤولين عن هذه الجريمة إلى محكمة دولية!
- ۴) ما أكثر ما اُتمنی أن تقدم بلادنا المسؤولين عن هذه الجريمة إلى المحكمة الدولية!

■ ■ عین الصحيح في التشكيل (۴۴ - ۴۶)

۴۴ - « أنشد كعب بن زهير قصيدته المذهبة بعد أن وبّخه أخوه و استحثه! »:

- ۱) أنشد - كعب - زهير - المذّهبَة
- ۲) بن - المذّهبَة - أن - وبّخه
- ۳) زهير - المذّهبَة - وبّخ - استحث
- ۴) كعب - بن - قصيدة - المذّهبَة

۴۵ - « هذا بعض المتفائلين حذو الموشحات الاندلسية فاتتجوا انتاجات بديعة! »:

- ۱) حذا - بعض - المتفائلين - حذو
- ۲) حذو - الموشحات - أنتجوا - إنتاجات
- ۳) بعض - المتفائلين - حذو - الموشحات
- ۴) حذو - أنتجوا - إنتاجات - بديعة

۴۶ - « يمثل كل من عمر أبي ريشة و سعيد عقل مدرسة المبدعين في العصر ذاته! »:

- ۱) كل - ريشة - مدرسة - المبدعين
- ۲) ريشة - سعيد - المبدعين - ذات
- ۳) عمر - ريشة - سعيد - عقل
- ۴) يمثل - كل - من - عمر - أبي

■ ■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (۴۷ - ۵۰)

۴۷ - ﴿ ذلك جزينا بما كفروا، و هل نجازي إلا الكفور ﴾:

- ۱) الكفور: مفرد مذكر - مشتق و اسم مبالغة (مصدره: كفر) - معرف بأل - معرب - صحيح الآخر - منصرف / مستثنى متصل غير إيجابي و منصوب وجوباً
- ۲) جزينا: ماضٍ - للمتكلم مع الغير - مجرد ثلاثي - معتل و ناقص يائي (إعلاله بالإسكان) - لازم - مبني على السكون / فعل و فاعله ضمير « نا » البارز، و الجملة فعلية و خبر
- ۳) نجازي: مضارع - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد من باب إفعال - معتل و لفيف مفروق - معرب / فعل مرفوع بضمّة مقترنة، فاعله ضمير مستتر فيه وجوباً تقديره « نحن »
- ۴) كفروا: للغائبين - مجرد ثلاثي - صحيح و سالم - مبني للمعلوم أو للفاعل - مبني / فعل و فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية و مصدر مؤول و مجرور محلاً بحرف الجرّ

۴۸- « نعم المطلوب ما يطلبه الإنسان لغيره إيثاراً منه! »:

- ۱) المطلوب: مفرد مذكر - مشتق و اسم مفعول (مصدره: مطالبة) - معرف بال - معرب - صحيح الآخر - منصرف / مضاف إليه و مجرور في اللفظ، و في المعنى فاعل و مرفوع محلاً
- ۲) ما: اسم غير متصرف - موصول عام أو مشترك (لغير نوي العقول عادة) - معرفة - مبني على السكون / مخصوص بالمدح و مرفوع محلاً على أنه مبتدأ مؤخر، و الجملة اسمية
- ۳) يطلب: مضارع - للغائب - مجرد ثلاثي - صحيح و سالم - لازم - مبني للمعلوم - معرب / فعل مرفوع و فاعله ضمير مستتر فيه جوازاً تقديره « هو »، و الجملة فعلية
- ۴) إيثاراً: مفرد مذكر - جامد و مصدر (من باب إفعال) - نكرة - معرب - مقصور - منصرف / مفعول لأجله و منصوب، و عامله « الإنسان »

۴۹- « ربّت الأمّ هذا الطّفل تربية لا يربّيها غيرها ! »:

- ۱) ربّت: ماضٍ - للغائبة - مجرد ثلاثي - معتلّ و ناقص يائي (إعلاله بالحذف) - متعدّ - مبني للمعلوم / فعل و فاعله « الأمّ » و الجملة فعلية
- ۲) يربّي: للغائبة - معتلّ و ناقص (إعلاله بالإسكان بحذف الحركة) / فعل و فاعله « غير » و الجملة فعلية و نعت و رابطها ضمير « ها »
- ۳) ها (يربّيها): اسم غير متصرف - ضمير متصل للنصب أو للجرّ - للغائبة - معرفة - مبني على السكون / مفعول به و منصوب محلاً
- ۴) تربية: جامد و مصدر (من باب تفعّل) - نكرة مخصّصة - معرب - صحيح الآخر - منصرف / مفعول مطلق للتأكيد و منصوب

۵۰- « هي الدنيا تقول لساكنيها حذار حذار من بطشي و فتكي! »:

- ۱) بطش: مفرد مذكر - جامد و مصدر (فاعله ضمير الياء) - معرف بالإضافة / مجرور بكسرة مقترنة بحرف الجرّ، من بطش: جار و مجرور و متعلّقهما فعل « تقول »
- ۲) الدنيا: مفرد مؤنث - مشتق و اسم تفضيل - معرف بال - معرب - مقصور / مبتدأ و مرفوع بضمّة مقترنة، و الجملة اسمية و خبر و مرفوع محلاً
- ۳) هي: اسم غير متصرف - ضمير منفصل للرفع - للغائبة - معرفة - مبني على الفتح - منقوص / ضمير قصّة، و مرفوع محلاً على أنه خبر مقّم
- ۴) حذار: اسم فعل منقول (من فعل الأمر) - جامد - مبني على الكسر / اسم فعل، و فاعله ضمير مستتر فيه وجوباً تقديره « أنت » و الجملة فعلية

■ ■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۵۱ - ۶۰)

۵۱- عین الخطأ في التصغير:

- ۱) میزان ← موزان ۲) قليل ← قليل ۳) عجوز ← عجيز ۴) عدة ← وعيدة

- ۵۲- « أنت ترضين عنهنّ و لكنهنّ لم يرضين عنك! ». عین الصحيح في إعلال الفعلين:
- (۱) بالقلب / بالحذف (۲) بالحذف / بالإسكان (۳) بالحذف / بدون إعلال (۴) بدون إعلال / بالإسكان
- ۵۳- عین الصحيح في عمل المصدر:
- (۱) رؤيتي هذا المنظر غير رأيي كثيراً !
(۲) رؤيتك الخاطفة هذه المقالة لا فائدة منها !
(۳) لعبته كرة القدم كانت بارعة هذه المرة!
(۴) إجاباتك هذه الأسئلة تدلّ على إلمامك بالموضوع!
- ۵۴- عین « ان » حرفاً عاملاً:
- (۱) ان التقوى كمركب ذلول، يوصل أهله إلى الجنة!
(۲) ان الدنيا إلا دار فناء و الآخرة دار بقاء!
(۳) ان يكاد ليبعد عن نفسه التخائل لما تأمل في عواقبه!
(۴) انما يشغل عن الآمال الدنيوية من يرى الجنة و النار أمامه!
- ۵۵- عین الظرف معرباً:
- (۱) هو الذي يستجيب دعوانا حين ندعوه!
(۲) الإنسان ضعيف حين مكنّ عدوه من نفسه!
(۳) التسليم هو المنجاة حيث نفوض شأننا إلى الله!
(۴) كان يتأمل في عواقب الأمور، منذ قرأ تلك العبارة!
- ۵۶- عین الفاعل ليس اسماً ظاهراً:
- (۱) لم أر أحداً أعمق في قلبه الإيمان منك!
(۲) إذا المسلم أصبح مؤمناً فسيفتح لا محالة!
(۳) غير متكاسلة هؤلاء الطالبات في دروسهن!
(۴) إن محسنة أحسنت إلى المسيئة فلتتوقع الخير!
- ۵۷- « أجاد الخطباء و لا سيّما ..... ». عین الخطأ عن نوع « ما » بالنظر إلى المستثنى:
- (۱) خطيباً!: زائدة كافة
(۲) خطيب: زائدة غير كافة
(۳) خطيب ماهر!: موصولة أو نكرة ناقصة
(۴) خطيب حديث السن!: زائدة كافة
- ۵۸- عین المنادى ليس شبيهاً بالمضاف:
- (۱) يا طالباً العلم!
(۲) يا كثيراً جهده!
(۳) يا سبعة و سبعين!
(۴) يا طالبة في الكلية!
- ۵۹- « مشرب عذب ». في العبارة مجاز ...
- (۱) مرسل بالعلاقة الآلية.
(۲) مرسل بالعلاقة السببية.
(۳) عقلي بالعلاقة المكانية.
(۴) حكمي بالعلاقة الاشتقاقية.
- ۶۰- « أحسن إلى من شئت تكن أميره، و استغن عن من شئت تكن نظيره، و احتج إلى من شئت تكن أسيره! ». في كلام الإمام ...
- (۱) جمع مع تقسيم. (۲) لفّ و نشر. (۳) جمع. (۴) تقسيم.

- ۶۱- این سخن متعلق به کدام یک از آباء مسیحیت است: «بحث در صور مقدس از وظایف سینودها می باشد و قیصر را حق مداخله در آن نیست ...»
 (۱) آریوس (۲) آناناسیوس (۳) نسطوریوس (۴) یحیای دمشقی
- ۶۲- کدام یک را می توان دومین بانی دین بودا دانست؟
 (۱) آننده (۲) آشوکا (۳) دواته (۴) مینگ تی
- ۶۳- کدام فرقه در هندوستان، همه جا را معبد و دل را معبود می دانند؟
 (۱) یوگایی ها (۲) هندوها (۳) جاینی ها (۴) بودائیان
- ۶۴- این عقیده کدام دین است؟ «نباید از موجودات علوی و مجردات انتظار کمک و برکت داشت.»
 (۱) بودائیان (۲) برهمنان (۳) جاینی ها (۴) سیک ها
- ۶۵- کدام یک از اقوام قدیمی به این سه دلبسته بودند؟ «۱- باروری و حاصلخیزی، ۲- مرگ و موت، ۳- آخر جهان»
 (۱) اسلاوها (۲) توتون ها (۳) ژرمن ها (۴) سلت ها
- ۶۶- نخستین مظاهر خدایان مصریان قدیم به چه صورت پدیدار می شدند؟
 (۱) اشباح (۲) انسان و حیوان (۳) حیوانات (۴) مظاهر طبیعت
- ۶۷- این عقیده اساس فکر کدام فرقه است؟ «هر موجودی خواه جاندار یا بی جان دارای نیرویی خاص برای اعمال خیر یا شر است.»
 (۱) باوندها (۲) بیرهورها (۳) دیری ها (۴) سرخپوستان
- ۶۸- چه کسی در قرن نوزدهم مسأله عصمت و طهارت مریم عذرا را طرح و آن را یکی از اصول مهم مسیحیت دانست؟
 (۱) پیوس نهم (۲) پاولس سوم (۳) جان وزلی (۴) یوآنس
- ۶۹- کدام یک از آباء مسیحی عنوان کرد که: «با اینکه عیسی مسیح «کلمه» حق است، مع ذلک مخلوق است»؟
 (۱) آریوس (۲) ترتولیانوس (۳) کوپریانوس (۴) کلمنس
- ۷۰- در قرن یازدهم میلادی کدام پاپ به امپراطور دستور داد، فرمانی صادر کند مبنی بر اینکه اسقفها باید فرمان اشتغال خود را از طریق پاپ بدست آورند نه امپراطور؟
 (۱) لئوی اول (۲) لئوی سوم (۳) گرگوریوس هفتم (۴) گرگوریوس سوم
- ۷۱- نام خدای محافظ قبور اموات در مصر باستان چه بود؟
 (۱) هروس (۲) تات (۳) آنوبیس (۴) ایزیس
- ۷۲- در کدام قرن ممالک اروپایی تحت عنوان وحدت کاتولیک عالم، بعضی از اختیارات پاپ را به رسمیت شناختند؟
 (۱) شانزدهم (۲) هیجدهم (۳) نوزدهم (۴) بیستم
- ۷۳- کدام یک از فرقه های زیر از مکاتب اندیشه مهایانه در چین و ژاپن نمی باشد؟
 (۱) اخلاص (۲) باطنیه (۳) زمین پاک (۴) سیاسی و اجتماعی
- ۷۴- در وداها امری مرموز و مستور در تمام موجودات عالم که همه چیز را به نظم و ترتیب و اعمال مرتب وامی دارد، ..... می گفتند.
 (۱) آتمن (۲) ریتا (۳) مایا (۴) یاما
- ۷۵- کدام شخصیت باعث شد دو اصل مسیحی «آیین توبه» و «ایمان به عالم برزخ» جایگاه برتری در کلیسای کاتولیک پیدا کند؟
 (۱) آگوستین (۲) بازیل (۳) گرگوریوس (۴) هیرونوموس
- ۷۶- کدام گزینه در مورد اصطلاح «تائو» صحیح نیست؟
 (۱) تائو بیانگر قانون ثابت اشیاء است. (۲) تائو بیانگر چگونگی تناسب و انتظام عالم است.
 (۳) تائو بیانگر روش مقرر حرکات موجودات است. (۴) تائو بیانگر قانون کیفیت تبدل موجودات است.
- ۷۷- کدام مکتب فلسفی هندو بر موضوع تثویت روح و ماده تأکید دارد؟
 (۱) سانکهییه (۲) نیانه (۳) ودانته (۴) یوگه
- ۷۸- کدام فرقه اصلاح طلب مسیحی رعایت مقدسات هفتگانه را لازم نمی دانست؟
 (۱) پیرایشگران (۲) فرانسیسیانها (۳) کویکرها (۴) یسوعیان
- ۷۹- مهم ترین ملاک تفکیک طبقاتی در هند باستان چه بود؟
 (۱) دوگا (۲) کارما (۳) مارگا (۴) وارنا
- ۸۰- آیین «شاکتی» عبارت است از .....
 (۱) پرستش زوجه های ویشنو (۲) پرستش زوجه های شیوا
 (۳) پرستش زوجه های برهما (۴) پرستش برهمن
- ۸۱- بوشیدو چیست؟
 (۱) نام خدای عصر باستان ژاپن (۲) یکی از مکاتب باستانی هندو چین
 (۳) مکتبی منشعب از شینتو به معنی روش دلاوران (۴) مکتبی منشعب از کنفوسیوس به معنی برقراری قانون لی

- ۸۲- هندوان در کدام مورد متأثر از عقائد بومیان هند، پیش از ورود آریاییان بودند؟
 (۱) تناسخ (۲) عقیده به کاست (۳) عقیده به دئوها (۴) عقیده به برهمن
- ۸۳- معنی سنکاره در آیین بودایی چیست؟
 (۱) نفس (۲) غریزه (۳) جسم (۴) احساس
- ۸۴- در آیین جایی دو عنصر جاودانی که همه موجودات جهان واجد آن می‌باشند، عبارتند از:
 (۱) آجیوه و جیوه نقشی همسان دارند. (۲) آجیوه منبع خوبی‌ها و جیوه منبع بدیها است.
 (۳) جیوه اشیای بی‌جان و آجیوه اشیای ذی حیات (۴) آجیوه یا اشیای بی‌جان و جیوه یا اشیای ذی حیات
- ۸۵- کدام مبحث در مذهب اسماعیلیه نشان دهنده تاثیر نوافلاطونی‌ها است؟
 (۱) نبوت و امامت (۲) نظام آفرینش (۳) امور اخروی (۴) اسماء و صفات خداوند
- ۸۶- کتاب «تلخیص الشافی» از آن کیست؟
 (۱) شیخ طوسی (۲) سیدمرتضی (۳) خواجه نصیرالدین طوسی (۴) ابوجعفر کلینی
- ۸۷- از دیدگاه ..... خلیفه تنها با انتخاب مشخص می‌شود و نه تعیین و نص در کار است و نه استخلاف.
 (۱) اشاعره (۲) اسماعیلیه (۳) خوارج (۴) معتزله
- ۸۸- امام مستودع از نظر اسماعیلیه عبارت است از:
 (۱) امام متمم (۲) امام ناطق (۳) امامی که بدون وقفه جانشین سلف خود شده است.
 (۴) امام موقتی که پیش از رسیدن امام منصوص به سن رشد عهده‌دار امور رهبری است.
- ۸۹- ..... بر این عقیده بود که ملاک حقانیت تعالیم دینی سازگاری آنها با معیارهای عقل طبیعی است.
 (۱) اقبال لاهوری (۲) سرسید احمدخان (۳) عبدالرحمن کواکبی (۴) محمد عبده
- ۹۰- جنبش ..... از امامت سومین فرزند امام علی (ع) یعنی محمدبن حنفیه طرفداری می‌کرد.
 (۱) زید بن علی (۲) سلیمان بن سرد (۳) عبدالله بن عمر (۴) مختار ثقفی
- ۹۱- فلسفه یوگا برای اولین بار در کدام کتاب مطرح شد؟
 (۱) اوپانیشادها (۲) رامایان (۳) مهابهاراتا (۴) وداها
- ۹۲- اجرای منظم اعمال مقدس تحت نظارت یک رهبر را چه می‌نامند؟
 (۱) اسطوره و نماد (۲) جادو (۳) دین ابتدایی (۴) شعائر
- ۹۳- نویسنده رساله «درباره خطاهای تثلیث» که توسط پیروان کالون به صورت زنده سوزانیده شد، چه کسی بود؟
 (۱) آلبرت کبیر (۲) جرج فاکس (۳) جان بانین (۴) میکائیل سروتدس
- ۹۴- زمانی که ماهیت بسیار پیچیده و مرموز واقعیت غایی قابل رویت نیست، جز با شیوه‌های ..... نمی‌توان از آن سخن گفت.
 (۱) تأویلی (۲) تاریخی (۳) نمادین (۴) هرمنوتیکی
- ۹۵- دین از نظر ..... «احساس اتکاء مطلق» و از دیدگاه ..... «حس شورمندانه» حمایت دیدن است.
 (۱) رودلف اوتو - امیل دورکهایم (۲) شلایر ماخر - ویلیام جیمز
 (۳) ماکس وبر - آگوست کنت (۴) ویلیام جیمز - شلایر ماخر
- ۹۶- گروهی از ..... بر این باورند که تعریف و ماهیت دین از تحلیل ساختارهای دینی حاصل می‌گردد.
 (۱) پدیدارشناسان (۲) جامعه‌شناسان (۳) روان‌شناسان (۴) مورخان
- ۹۷- این جمله عقیده کدام فرقه از یهود بود؟ «انسان باید با عقیده راسخ و صفای باطن به خدا ایمان آورد و بداند که خدا کل در کل است»
 (۱) فریسیان (۲) قرائیم (۳) میمونیه (۴) نجمانیه
- ۹۸- این سخن گفته چه کسی است؟ «کتاب خدا و فلسفه متمم یکدیگرند و هر دو برای رستگاری ضرورت دارند»
 (۱) علان بن داود (۲) سعدیابن یوسف (۳) ابن جبرون (۴) ابن عزرا
- ۹۹- کدام فرقه یهودی را می‌توان در حقیقت از پیشگامان مسیحیان دانست؟
 (۱) انسینیان (۲) فریسیان (۳) قانیان (۴) هرودیان
- ۱۰۰- نهضت مکابی‌ها به وسیله چه کسی آغاز گردید؟
 (۱) شمعون (۲) ماتاتیاس (۳) یهودای مکابی (۴) یوحنا هیرکانوس
- ۱۰۱- نبوت چه کسی غالباً مبتنی بر انذار و وعید بود؟
 (۱) ارمیا (۲) الیشع (۳) عاموس (۴) میکاه

- ۱۰۲- کتاب‌های «صور ابتدایی حیات دینی» و «شاخه زرین» از آن چه کسانی است؟
 (۱) امیل دورکهایم - جیمز فریزر
 (۲) دیوید هیوم - زیگموند فروید
 (۳) رادکلیف براون - برینسلاو مالینوفسکی
 (۴) رودلف اوتو - هیوستن اسمیت
- ۱۰۳- این جمله پایه اخلاق در کدام دین است؟ «نفس و ضمیر انسان میدان نبرد و نزاع بین خیر و شر است.»
 (۱) زردتشتی (۲) مسیحیت (۳) هندویی (۴) یهود
- ۱۰۴- کتاب «سحر و ساحری» در قرن چهارم میلادی به وسیله چه کسی نوشته شد؟
 (۱) تائولینگ (۲) فوشی (۳) کوهونگ (۴) لی شائوچین
- ۱۰۵- در چین باستان اکسیر بقای ابدی و نوشداروی حیات جاودیدی به وسیله چه کسی کشف شد؟
 (۱) چانگ چیائو (۲) جوانگ تزو (۳) چانگ تائولینگ (۴) چن تسونگ
- ۱۰۶- کدام گزینه در مورد مذهب «مهاییانه» صدق نمی‌کند؟
 (۱) ستایش گوتمه بودا (۲) محوریت شخص راهب (۳) عقیده به بودی ستوها (۴) کتابی به نام جاتکه دارد
- ۱۰۷- آیین‌های شرقی تأثیرگذار در عقائد دینی رومیان عبارتند از:
 (۱) دیانا، ژوپیترا، مینروا (۲) مارس، فلورا، نیتون
 (۳) وستا، یانوس، وولکانوس (۴) کوبله (سیبل)، باکوس، آدونیس
- ۱۰۸- نام دیگر کدام فرقه مسیحی «همراهان عیسی» است، تشکیلاتی نظامی داشته و بر اطاعت کامل از مافوق و دشمنی شدید با پروتستانها تأکید می‌ورزیده است؟
 (۱) پیوریتنها (۲) دومنیکنها (۳) فرانسیسیانها (۴) یسوعیان
- ۱۰۹- مصادیق تریمورتی در آیین هندو کدامند؟
 (۱) برهما، شیوا، ویشنو (۲) برهما، شکتی، گنشه (۳) برهمن، شیوا، شکتی (۴) گنشه، برهمن، شیوا
- ۱۱۰- الهه مادر سومریان که خدای حاصلخیزی و باروری بود، چه نام داشت؟
 (۱) آناهیتا (۲) ایستر (۳) اینانا (۴) تیامت

- ۱۱۱- کدامیک از قدمای مؤسسین خانقاه بشمار می آید؟
 (۱) ابوطالب مکی (۲) ابوسعید ابی الخیر (۳) جنید بغدادی (۴) محی الدین بن عربی
- ۱۱۲- حافظ متمایل به کدام فرقه، معرفی شده است؟
 (۱) نوریه (۲) قلندریه (۳) طیفوریه (۴) جنیدیه
- ۱۱۳- اساس تصوف چه کسی «غیبت و حضور» بود؟
 (۱) ابوالحسن نوری (۲) ابوالعباس سیاری (۳) جنید بغدادی (۴) محمدبن خفیف
- ۱۱۴- کدام سلسله صوفیه در دوره صفویه به علت اخلاص در تشیع بین عامه نفوذ داشت؟
 (۱) مولویه (۲) نعمت الهیه (۳) ذهبیه (۴) خاکساریه
- ۱۱۵- به عقیده صوفیه توبه نتیجه چیست؟
 (۱) عقاب الهی (۲) عنایت پیر (۳) فضل و رحمت الهی (۴) کوشش سالک
- ۱۱۶- عرفا هر چه از طرف خداوند است ..... و هر چه را منسوب به سالک است ..... می نامند.
 (۱) تفرقه - جمع (۲) جمع - تفرقه (۳) حال - مقام (۴) مقام - حال
- ۱۱۷- در کدام قرن زمزمه‌های مطرح می شود که: «روح و باطن احکام شریعت مهم تر از صورت و ظاهر آن است».
 (۱) دوم (۲) سوم (۳) چهارم (۴) پنجم
- ۱۱۸- به اعتقاد صوفیه «میر معصوم علی شاه دکنی» به وسیله چه کسی به قتل رسید؟
 (۱) آقامحمدعلی کرمانشاهی (۲) آقامحمدخان قاجار (۳) سیدبحرالعلوم (۴) علیمرادخان
- ۱۱۹- چه کسی نزد پیروانش به دلیل رفع اتهام از صوفیه و اظهار توجه به شریعت به عنوان «ابوحنیفه ثانی» خوانده شد؟
 (۱) جلال ثانی (۲) رکن الدین عالم (۳) نصیرالدین چراغ دهلی (۴) نظام الدین اولیاء
- ۱۲۰- در نظر چه کسی «تصوف آغازش علم است، میانش عمل و آخرش موهبت»؟
 (۱) ابونجیب عمر سهروردی (۲) ابوالقاسم قشیری (۳) احمد غزالی (۴) محمد غزالی
- ۱۲۱- کدام یک از بزرگان صوفیه، با طریق «اهل حق» مرتبط بوده است؟
 (۱) ابوسعید ابوالخیر (۲) باباطاهر (۳) حلاج (۴) شیخ شهاب الدین سهروردی
- ۱۲۲- خدمت عظیم تصوف به شعر فارسی چیست؟
 (۱) ایجاد اوزان جدید شعری (۲) پدید آوردن سبک هندی (۳) منصرف نمودن آن از طبیعت گرایی (۴) وسعت بخشیدن به معانی و مضامین شعری
- ۱۲۳- داستان «فیل و کوران» سنایی به چه مفهومی اشاره دارد؟
 (۱) همه گزاره‌های دینی صحیح است. (۲) معرفت مبتنی بر استدلال و برهان است. (۳) معرفت کامل تر نیازمند دل صاف تر است. (۴) معرفت انسان‌های جاهل هم صحیح است.
- ۱۲۴- مریدان چه کسی او را مثل مریدان حلاج مظهر و تجسم الوهیت تلقی می کردند و آثار او را کتب الهی می شمردند؟
 (۱) شیخ حسن جویری (۲) صفی الدین اردبیلی (۳) ظهیرالدین مرعشی (۴) فضل اله حروفی
- ۱۲۵- اشکال عمده‌ای که در قول تقلید سرگذشت ابراهیم ادهم از داستان بودا وجود دارد، چیست؟
 (۱) پیشینه دینی ابراهیم ادهم (۲) عدم تطابق دینهای اسلام و بودایی (۳) وجود فاصله جغرافیایی میان ایران و شمال هند (۴) انگیزه بودا مشاهده نواقص دنیوی و انگیزه ابراهیم ادهم ندای غیبی بود.
- ۱۲۶- چه کسی پس از جستجوی فراوان در معارف اسلامی می گوید: «اما این اندازه دانستم که صوفیه همان سالکان خاص طریق خدای تعالی هستند.»
 (۱) احمد غزالی (۲) عین القضاة همدانی (۳) محمد غزالی (۴) هجویری غزنوی
- ۱۲۷- چه کسی نشان دوستان حق را نه کرامات و خوارق عادات، بلکه دوری از شهوات و پیروی از حق می خواند؟
 (۱) احمد جام زنده پیل (۲) ابوسعید ابی الخیر (۳) ابوالقاسم قشیری (۴) عبدالرحمن جامی
- ۱۲۸- «مفتاح الغیب» تألیف چه کسی است؟
 (۱) صدرالدین قونوی (۲) فخرالدین عراقی (۳) مؤالدین جندی (۴) نجم الدین کبری
- ۱۲۹- کتاب «لباب الاحیاء» تألیف چه کسی است؟
 (۱) احمد غزالی (۲) عین القضاة همدانی (۳) محمد غزالی (۴) نجم الدین رازی
- ۱۳۰- کدام طریقت در آسیای صغیر بیشتر رواج یافت؟
 (۱) بکتاشیه (۲) چشتیه (۳) شاذلیه (۴) کبرویه

- ۱۳۱- صوفیه «سماع» را ..... می‌دانند.
 (۱) کمال معرفت و شهود الهی
 (۲) تنها راه معرفت و رسیدن به حقیقت
 (۳) ابتدای طریقت و سیر و سلوک عرفانی
 (۴) آرام دل عاشق و غذای جان و دوی درد سالک
- ۱۳۲- «یقین خواص» مرحله ..... است.
 (۱) قطع سبب بین سالک و خدا
 (۲) مشاهده وحدت
 (۳) مقام فنا
 (۴) تمکن در یقین
- ۱۳۳- تصوف از چه زمانی به سوی علم اهل ظاهر و زهد اهل حدیث گرایش پیدا کرد؟
 (۱) از سده دهم و با پایه گذاری سلسله صوفیه
 (۲) از نیمه سده هفتم و با رواج مکتب ابن عربی
 (۳) از اواخر قرن هفتم و بعد از وفات مولانا جلال‌الدین
 (۴) اواسط سده چهارم و بعد از تندرویهای روحی و باطنی مشایخی همچون حلاج
 از نظر صوفیه علت فضیلت انسان بر سایر مخلوقات عبارت است از:
- ۱۳۴- (۱) ارسال رسولان (۲) استعداد به معرفت خدا (۳) تمایل به خودشناسی (۴) مقام خلیفه الهی
- ۱۳۵- «لسان تصوف» لقب کدامیک از مشایخ صوفیه است؟
 (۱) ابوسعید خراز (۲) جنید بغدادی (۳) حلاج (۴) سهل تستری
- ۱۳۶- در کتاب احیاء علوم الدین، بحث «علم» در کدام ربع آمده است؟
 (۱) عادات (۲) عبادات (۳) مهلکات (۴) منجیات
- ۱۳۷- «سیاریان» در کدام حوزه جغرافیایی فعالیت داشتند؟
 (۱) بغداد (۲) شام (۳) فارس (۴) مرو
- ۱۳۸- کدامیک از آثار جامی سبب شد تا او را رافضی نامند؟
 (۱) اشعة اللمعات (۲) سلسله الذهب (۳) نفعات الاتس (۴) نقد النصوص
- ۱۳۹- تناظر عالم صغیر و عالم کبیر در تعالیم صوفیه بیشتر متأثر از عقاید کدام گروه است؟
 (۱) حکمای اشرافی (۲) حکمای نوافلاطونی (۳) حکمای هرسی (۴) حکمای فهلوی
- ۱۴۰- اثر مشاهده جلال خدا در قلب را ..... می‌دانند.
 (۱) وقفه (۲) هاجس (۳) هیبت (۴) یقین

- ۱۴۱- آیه شریفه ﴿... و إِذْ زَاغَتْ الْأَبْصَارُ وَ بَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ...﴾ درباره کدام واقعه نازل شد و مقصود آن چیست؟
 (۱) غزوه احد - امید مسلمانان به امدادهای غیبی
 (۲) غزوه خندق - تحمل رنج طاقت فرسا توسط مسلمانان
 (۳) غزوه احزاب - ترس و وحشت شدید مسلمانان از هجوم احزاب
 (۴) غزوه بدر - حمله قریش و وحشت مسلمانان از شمار فراوان آنان
- ۱۴۲- پس از نزول کدام آیه دعوت آشکار رسول خدا (ص) آغاز گردید؟
 (۱) ﴿قَم فَاذْرُ﴾
 (۲) ﴿وَ اَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْاَقْرَبِينَ﴾
 (۳) ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا اَنْزَلَ الْبِك...﴾
 (۴) ﴿فَاذْعُ بِمَا تَوْمَرُ وَ اعْرَضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ﴾
- ۱۴۳- کدام گزینه از مبادی تاریخ قریش قبل از اسلام به شمار نمی رود؟
 (۱) وفات قُصَیِّ بْنِ كِلَاب
 (۲) ذبح اسماعیل (ع) به دست ابراهیم (ع)
 (۳) بنای کعبه به دست ابراهیم و اسماعیل (ع)
 (۴) مرگ هشام بن مغیره مخزومی پدر ابوجهل
- ۱۴۴- کدام واقعه پیش از بعثت رسول خدا (ص) موقعیت والای آن حضرت را میان قریش نشان می دهد؟
 (۱) امانت داری
 (۲) حلف الفضول
 (۳) نصب حجر الاسود
 (۴) شرکت در جنگ فِجَار
- ۱۴۵- چرا در خلافت ابوبکر و عمر خاندان های بنی تیم و بنی عدی قدرت را به انحصار خود در نیاوردند اما در خلافت عثمان بنی امیه به انحصار قدرت روی آورد؟
 (۱) عثمان بر خلاف ابوبکر و عمر در برابر زیاده طلبی بنی امیه ناتوان بود.
 (۲) بنی تیم و بنی عدی برخلاف بنی امیه دارای اعتبار سیاسی زیادی نبودند.
 (۳) صحابه رسول خدا (ص) مخالف انحصار قدرت در بنی تیم و بنی عدی بودند.
 (۴) ابوبکر و عمر برخلاف عثمان بر اساس سنت و سیره سیاسی رسول خدا (ص) رفتار می کردند.
- ۱۴۶- چرا رهبران قبیله ای عراق در برابر خلافت علی (ع) یا موضعی بی تفاوت داشتند و یا مخالفت می کردند؟
 (۱) آنان وابستگی و تعهد سیاسی به معاویه داشتند و پنهانی با او در ارتباط بودند.
 (۲) حکومت و سیاست های امام علی (ع) را موجب بروز فتنه و اختلاف میان مسلمانان می پنداشتند.
 (۳) آنان خواهان حفظ و برقراری موقعیت های سیاسی و امتیازات انحصاری اقتصادی برای خود بودند که در خلافت علی (ع) تضمین نمی شد.
 (۴) تفکر عثمانی آنان و سیاست اعتزال و کناره گیری از دخالت در امور سیاسی سبب بی تفاوتی و مخالفتشان با علی (ع) بود.
- ۱۴۷- در زمان کدام خلیفه اموی سپاهی منظم و ثابت تشکیل شد؟
 (۱) عمر بن عبدالعزیز
 (۲) عبدالملک بن مروان
 (۳) معاویه بن ابی سفیان
 (۴) هشام بن عبدالملک
- ۱۴۸- کدام شخصیت در به خلافت رسیدن عمر بن عبدالعزیز نقش اساسی داشت؟
 (۱) رجاء بن حیوه
 (۲) محمد بن شهاب زهری
 (۳) یزید بن مهلب
 (۴) حجاج بن یوسف ثقفی
- ۱۴۹- کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) ابوالسرایا رهبری نظامی پیروان ابن طباطبا را بر عهده داشت.
 (۲) المعتصم بالله نخستین خلیفه عباسی است که با دخالت و حمایت ترکان به خلافت رسید.
 (۳) محمد بن قاسم بن علی ملقب به صوفی بارزترین انقلاب علویان را در دوره خلافت المعتصم هدایت کرد.
 (۴) نصر بن سبث از اعراب متعصبی بود که در آغاز خلافت مأمون و در اعتراض به گرایش خلیفه به ایرانیان بر ضد او شورش کرد.
- ۱۵۰- کدام گزینه درست است؟
 (۱) بجکم ترک نخستین کسی است که به مقام امیر الامرای دست یافت.
 (۲) ابن مقله با حمایت خلیفه الراضی بالله اقتدار وزیر را در برابر امیرالامراء حفظ کرد.
 (۳) امیرالامرای مقامی نظامی بود که با هدف حمایت از وزیران در برابر زیاده خواهی سپاهیان پدید آمد.
 (۴) الراضی بالله با هدف سامان بخشیدن به سازمان اداری دستگاه خلافت، منصب امیرالامرای را پدید آورد.
- ۱۵۱- کدام خلیفه عباسی با اقدامات خود سعی در احیاء اقتدار خلافت عباسی داشت؟
 (۱) الناصر لدین الله
 (۲) المقتدر بالله
 (۳) القاھر بالله
 (۴) القائم بامرالله

- ۱۵۲- کدام مورد از جمله عوامل حمایت ایرانیان از نهضت عباسی نیست؟
 (۱) تقابل با دولت بیدادگر اموی و رهایی از سلطه قوم عرب.
 (۲) انگیزه و علاقمندی خالصانه آنان نسبت به خاندان پیامبر (ص) و آگاهی از آموزه‌های تشیع.
 (۳) موجب بازیابی جایگاه اجتماعی و سیاسی از دست رفته ایرانیان می‌گردید.
 (۴) نهضت عباسی با پیروزی خود می‌توانست اهداف طبقات مختلف جامعه رنج‌دیده و تحقیر شده ایرانی را برآورده سازد.
- ۱۵۳- کدام گزینه درباره محمود غزنوی نادرست است؟
 (۱) مخالف شدید شیعیان اسماعیلی و متکلمان معتزلی بود.
 (۲) جنگاوری خودکامه و کاملاً بی‌توجه به آبادانی و آرامش بود.
 (۳) به شعرا و علما علاقه داشت و دانشمندان بزرگی در دربارش می‌زیستند.
 (۴) لشکرکشی‌های متعدد وی به هند بیشتر به منظور کسب غنائم صورت گرفت.
- ۱۵۴- مهم‌ترین عامل ضعف و سقوط حکومت سامانیان چه بود؟
 (۱) اختلاف امرای سامانی با عباسیان و در نتیجه ایجاد بحران مشروعیت برای آنان
 (۲) اختلاف و درگیری میان امرای واپسین سامانی با غزنویان
 (۳) سپردن کارها به برخی از فقهای بی‌تدبیر چون حاکم جلیل
 (۴) قدرت و نفوذ ترکان در دستگاه اداری و نظامی سامانیان
- ۱۵۵- در مقایسه میان حکومت غزنویان و آل بویه کدام گزینه درست است؟
 (۱) غزنویان به شعر فارسی توجه ویژه داشتند اما آل بویه اساساً مخالف شعر بودند.
 (۲) امرای غزنوی برخلاف آل بویه مشروعیت خویش را از خلیفه عباسی می‌گرفتند.
 (۳) در قلمرو غزنویان به فلسفه با نظر سوء نگریسته می‌شد اما در قلمرو آل بویه فلسفه رشد بسیار کرد.
 (۴) غزنویان نسبت به شیعیان بی‌تفاوت بودند اما آل بویه به حمایت از شیعیان پرداختند.
- ۱۵۶- در دوران حکومت سلجوقیان بر ایران، چه حوزه‌ای شاهد درخشش بیشتر بود؟
 (۱) ظهور شعرای بزرگ پارسی‌گوی
 (۲) حمایت از فلسفه اسلامی
 (۳) توجه به تصوف اسلامی
 (۴) توجه به علوم عقلی
- ۱۵۷- کدام گزینه درباره چگونگی فتح اسکندریه درست است؟
 (۱) شهر پس از پیمان صلح تسلیم مسلمانان شد.
 (۲) مسلمانان عرب پس از چند ماه محاصره درهای شهر را گشودند.
 (۳) به زور شمشیر فتح شد اما عمرو بن عاص با مردم معامله به صلح کرد.
 (۴) مسلمانان پس از محاصره شهر به کمک پنهانی مقوقس وارد شهر شدند.
- ۱۵۸- احمد بن مدبر که بود؟
 (۱) از والیان خراج که احمد بن طولون او را از مخالفان اصلی خود می‌دانست و سرانجام از مقامش برکنار شد.
 (۲) والی برید که محمد بن طغج پس از ولایت بر مصر او را به بغداد فرستاد.
 (۳) از والیان دوره دوم عباسی در مصر که فرزندان وی تا چند نسل به فرمانروایی رسیدند.
 (۴) از کاتبان به نام دوره اخشیدیان که در برکشیدن کافور به فرمانروایی مصر و شام سهم بسزایی داشت.
- ۱۵۹- چرا اخشید پس از غلبه بر سیف الدوله حاکمیت او را بر ولایات شمال شام به رسمیت شناخت؟
 (۱) میانجیگری ناصرالدوله (برادر سیف الدوله) که امیر الامرای خلیفه عباسی در بغداد بود.
 (۲) وسعت قلمرو اخشید و کارآمدی سیف الدوله در سرکوبی مخالفان او در شام
 (۳) وساطت فاطمه دختر اخشید که همسر سیف الدوله بود.
 (۴) بیم از حمله امپراتوری بیزانس به سرزمین‌های اسلامی
- ۱۶۰- مهم‌ترین اقدامات جوهر سیسیلی پس از فتح مصر چه بود؟
 (۱) بنای قاهره - سرکوبی نوبی‌ها - فتح دمشق
 (۲) ببرکوب حامیان اخشیدیان - بنای قاهره - بنای جامع الازهر
 (۳) بنای جامع الازهر - سرکوبی شورش نوبی‌ها - سرکوبی حامیان اخشیدیان
 (۴) بنای قاهره - بنای جامع الازهر - گسترش نفوذ فاطمیان در شام، فلسطین و حجاز

- ۱۶۱- فتح قبرس، ویرانی حلب به دست تیمور، پیکار مرج دابق و فتح قاهره به ترتیب در زمان کدام یک از ممالیک برجی روی داده است؟
- ۱) برسبای - قایتبای - ناصرالدین فرج - تومان بای
  - ۲) برسبای - ناصرالدین فرج - قانصوه غوری - تومان بای
  - ۳) قایتبای - ناصرالدین فرج - اشرف تومان بای - قانصوه غوری
  - ۴) قایتبای - اشرف اینال - اشرف قانصوه غوری - اشرف جانبلاط
- ۱۶۲- نخستین نبرد دریایی مسلمانان در دریای مدیترانه کدام است؟ نتیجه آن چه بود؟
- ۱) عسقلان - شکست مسلمانان و بازپس گیری برقه
  - ۲) ذات الصواری - شکست مسلمانان و بازپس گیری برقه
  - ۳) عسقلان - پیروزی مسلمانان و تسلط آنان بر حوزه شرقی دریای مدیترانه
  - ۴) ذات الصواری - پیروزی مسلمانان و تسلط آنان بر حوزه شرقی دریای مدیترانه
- ۱۶۳- کدام گزینه درست است؟
- ۱) حستان بن نعمان با هدف ایجاد رونق تجاری قرطاجنه، بندر تونس را بنیاد نهاد.
  - ۲) بشر بن صفوان والی یزید بن عبدالملک بر مغرب، سیاستی ملایم در برابر اعراب بلدی و بربران در پیش گرفت.
  - ۳) کسب از پیشوایان اوربه بود که پس از پذیرش اسلام بر عقبه بن نافع بشورید و سرانجام به دست زهیر بن قیس سرکوب گردید.
  - ۴) عبدالله بن حجاب، سیاستی خشن در برابر اعراب بلدی و بربران مغرب در پیش گرفت و زمینه شورش آنان را پدید آورد.
- ۱۶۴- کدام گزینه نادرست است؟
- ۱) بنو غانیه در روزگار ابویوسف موحدی بر ضد موحدون قیام کرده و زمینه تضعیف اقتدار آنان را فراهم ساختند.
  - ۲) بنویفرن که از قبایل زناتی بودند، نقش مهمی در پیشگیری از قیام خوارج اباضی در منطقه تلمسان داشتند.
  - ۳) پس از درگذشت ابویوسف یعقوب موحدی، صفحات درخشان تاریخ موحدون بسته شد و حکومت آنان در سراشیبی سقوط افتاد.
  - ۴) ابوزکریا یحیی بن ابی محمد حفصی نخستین فرد از حفصیان است که سر از فرمان مأمون موحدی پیچید و پایتخت خود را از افریقیه به تونس برد.
- ۱۶۵- کدام گزینه از عوامل سقوط دولت موحدون در اندلس نیست؟
- ۱) بربر بودن موحدون و عدم تعلق آنان به اندلس
  - ۲) تساهل و تسامح مذهبی موحدون و ایجاد آزادی‌های سیاسی
  - ۳) تعصبات مذهبی سرسختانه موحدون و حمایت آنان از مذهب مالکی
  - ۴) ادعای مهدویت سرسلسله موحدون که جذابیتی برای ساکنان اندلس نداشت.
- ۱۶۶- نخستین دوره ملوک الطوائف در اندلس پس از سقوط کدام دولت، پدید آمد و پیامد آن چه بود؟
- ۱) خلافت اموی - قدرت گیری دوباره امارت‌های مسیحی
  - ۲) دولت بنونصر - یورش مرابطون به اندلس
  - ۳) مرابطون - یورش موحدون به اندلس
  - ۴) موحدون - اقتدار بنوحفص و بنویفرن
- ۱۶۷- کدام گزینه درباره قیامی بر ضد شاهرخ تیموری درست است؟
- ۱) قیام سید محمد قاینی نوریخش
  - ۲) قیام شیخ نجم الدین کبری
  - ۳) قیام سید قوام الدین مرعشی
  - ۴) قیام سید عزالدین سوغندی
- ۱۶۸- کدام یک از دولت‌های محلی ایران پس از سقوط ایلخانان روح مغولی خود را حفظ کردند؟
- ۱) جلایریان، اتابکان هزاراسپی، غوریان
  - ۲) چوپانیان، ایلکاتیان، طغا تیموریان
  - ۳) قره قویونلو، آق قویونلو، طغا تیموریان
  - ۴) مرعشیان، طغا تیموریان، چوپانیان
- ۱۶۹- کدام سلسله مسلمان در یورش تیمور به هند مغلوب و منقرض شد؟
- ۱) تغلقی‌ها
  - ۲) قطبشاهیان
  - ۳) عادلشاهیان
  - ۴) نظام شاهیان

- ۱۷۰- کدام گزینه درست است؟
- ۱) امارت مظفریان بر شیراز با فراز و فرود تا تأسیس دولت صفوی ادامه یافت.
  - ۲) اتابکان لر کوچک مقارن سلسله هزار اسپه در لرستان کنونی امارت یافته و بر طوایف شبانکاره فرمان می‌راندند.
  - ۳) شرف الدین مظفر پایه‌گذار حکومت آل مظفر فرمان حکومت خود بر فارس و تأسیس سلسله مظفری را از قراختائیان کرمان گرفت.
  - ۴) شرف الدین محمود اینجو وکیل املاک خاصه ایلخانی در آذربایجان بود و چندی بعد حکومت آل اینجو را در آن دیار تأسیس کرد.
- ۱۷۱- پایتخت دولت عثمانی در دوره سلطنت بایزید اول از ..... به ..... منتقل شد.
- ۱) اسکی شهر - بورسا
  - ۲) نیقیه - ادرنه
  - ۳) بورسا - ادرنه
  - ۴) نیقیه - بورسا
- ۱۷۲- کدام رویداد پیشروی امپراتوری عثمانی را در اروپا متوقف ساخت؟
- ۱) عقد معاهده معروف به « امتیازات خارجی » بین عثمانی و فرانسه در ۹۴۲ ق / ۱۵۲۶ م
  - ۲) شکست عثمانی در جنگ ماهوکز برای تصرف بوداپست در ۹۳۳ ق / ۱۵۲۶ م
  - ۳) شکست عثمانی از لشکر صلیبی به فرماندهی یوحنا هونیاد در ۸۴۶ ق / ۱۴۴۲ م
  - ۴) ناکامی سپاه عثمانی از تصرف وین در ۱۰۹۵ ق / ۱۶۸۳ م
- ۱۷۳- مهم‌ترین زمینه و عامل تجزیه دولت عثمانی کدام است؟
- ۱) جنگ قدرت مستمر میان فرزندان سلاطین عثمانی
  - ۲) سرپیچی سپاه ینی چری از فرامین سلاطین عثمانی
  - ۳) تنوع نژادی، قومی و مذهبی اتباع عثمانی
  - ۴) سازمان جنگی دولت عثمانی که بر قدرت خاندانی تکیه داشت.
- ۱۷۴- کدام گزینه درست است؟
- ۱) میرویس برای سرکوب کردن گرگین‌خان، وی را دستگیر و به اصفهان گسیل داشت.
  - ۲) دولت عثمانی در صدد بود تا برای نجات صفویان از سقوط، آنان را در برابر شورشیان افغانی یاری رساند.
  - ۳) پس از مرگ میرویس، برادرش عبدالعزیز در صدد بود تا حکومت صفوی را برانداخته و حکومت افغانه را پدید آورد.
  - ۴) فتحعلی خان داغستانی وزیر طهماسب آخرین پادشاه صفوی بر آن بود تا حاکمیت رو به زوال صفوی را در هرات و قندهار تجدید کند.
- ۱۷۵- علت دشمنی سران قزلباش با مهد علیا چه بود؟
- ۱) سیاست جانبدارانه مهد علیا از عناصر تاجیک
  - ۲) تلاش مهد علیا برای برانداختن اسماعیل دوم از حکومت
  - ۳) حمایت آشکار مهد علیا از تشکیل نیروهای نظامی جدید
  - ۴) تلاش مهد علیا برای ولیعهدی عباس میرزا به جای حمزه میرزا
- ۱۷۶- دلایل ظاهری نبرد چالدران کدامند؟
- ۱) حمله صفویان به آناتولی - اختلاف مرزی در منطقه آذربایجان
  - ۲) اختلافات بر سر آذربایجان - تحریکات صفویان در منطقه ازبکستان
  - ۳) تحریکات نورعلی خلیفه در آناتولی - حمایت اسماعیل از رقبای سلیم برای جانشینی بایزید
  - ۴) تحریکات قزلباشان در کردستان - کشتار شیعیان آناتولی به دست سلیم
- ۱۷۷- در کشورداری شرفای حسنی در مغرب، « بلاد المخزن » مناطقی بودند که .....
- ۱) مالیات و نیروی نظامی به سلطان می‌دادند.
  - ۲) معادن گران‌بهای نفت و زر در آنجا قرار داشت.
  - ۳) استقلال داشتند و در صورت لزوم هدایایی برای سلطان می‌فرستادند.
  - ۴) همواره تحت حکومت قانندی بودند که حکومت خود را از راههای مشروع به دست می‌آورد.
- ۱۷۸- کدام گزینه درباره سیاست فرهنگی آتاتورک برای تقویت ملی‌گرایی در ترکیه نادرست است؟
- ۱) ترک‌ها از نسل هیتی‌های باستانی شناخته شدند.
  - ۲) زبان فارسی و عربی از برنامه درسی مدارس حذف شد.
  - ۳) زنان دارای حقوق مساوی با مردان شدند و آزادی دینی اعلام گردید.
  - ۴) زبان‌های هند و اروپایی و نیز سامی شاخه‌های زبان ترکی شناخته شدند.

- ۱۷۹- کدام گزینه در مورد توافقنامه سایکس - پیکو صحیح است؟
(۱) استقلال داخلی و خارجی لبنان را تضمین می‌کرد.
(۲) دعاوی ارضی ایران علیه عثمانی را به رسمیت می‌شناخت.
(۳) به سرنوشت متصرفات عثمانی در آسیا، آفریقا و اروپا مربوط می‌شد.
(۴) به تقسیم سرزمین‌های عرب‌نشین عثمانی در خاورمیانه بین انگلیس و فرانسه اختصاص داشت.
- ۱۸۰- کدام گزینه در مورد دعوت سر سید احمد خان روشنفکر مسلمان هند نادرست است؟
(۱) اطاعت مسلمین از دولت انگلیس
(۲) بازگشت مسلمانان به اسلام و حکومت اسلامی
(۳) لزوم فراگیری علوم و فنون جدید برای مسلمانان
(۴) عدم تمرکز مسلمانان هند بر خلافت عثمانی و مسائل آن

- ۱۸۱- ابن الندیم کدام شخصیت را پیشوای علم آنساب دانسته است؟
 (۱) عبید بن شریه
 (۲) محمد بن سائب کلبی
 (۳) هشام بن محمد بن سائب کلبی
 (۴) صحرار بن عباس بن شراحیل العبدی
- ۱۸۲- در کدام یک از کتاب‌های وزارت و دیوان‌سالاری مؤلف به مناسبت‌هایی با دید انتقادی به آداب حکومت و زندگی خلفا و وزرا نگریسته است؟
 (۱) الوزراء و الکتب
 (۲) آثار الوزراء
 (۳) تحفة الامراء فی تاریخ الوزراء
 (۴) الفخری فی الآداب السلطانیة و الدول الاسلامیه
- ۱۸۳- موضوع اصلی کتاب تاریخ یمینی چیست؟
 (۱) تاریخ ایران در عصر سامانیان و غزنویان تا ظهور سلجوقیان
 (۲) شرح وقایع دوره سلطان محمود غزنوی و جنگ‌های او در هند
 (۳) تاریخ ایران به ویژه قلمرو شرقی آن در اواخر عصر سامانی و دوره محمود غزنوی
 (۴) ذکر دولت‌های نیمه مستقل و مستقل در ایران تا پایان قرن پنجم هجری
- ۱۸۴- کدام گزینه را می‌توان از امتیازات کتاب البدایة و النهایه ابن کثیر برشمرد؟
 (۱) نگاه تحلیلی مؤلف در ذکر وقایع و دیدگاه بیطرفانه او
 (۲) ذکر دقیق و کامل اسناد روایات و مقایسه روایات با یکدیگر
 (۳) بهره‌گیری مؤلف از منابع متقدم غیراسلامی و اسلامی با دیدگاه انتقادی
 (۴) سراحت لهجه، مهارت مؤلف در انتخاب و ذکر وقایع مهم و شکل موجز نقل آنها
- ۱۸۵- مهم‌ترین ضعف و کاستی تاریخ‌نگاری به شیوه سالشماری کدام است؟
 (۱) فقدان انسجام و یکپارچگی در ذکر روایات و اخبار مربوط به یک حادثه
 (۲) فقدان نگاه انتقادی به روایات و اخبار مربوط به یک حادثه
 (۳) جانب‌داری سیاسی مورخ از دولت و فرمانروایی خاص
 (۴) نگاه نقلی محض در ثبت و ضبط روایات و اخبار
- ۱۸۶- کدام یک از مکاتب تاریخ‌نگاری اسلامی بر «اخبار و ایام و آنساب» تأکید ویژه داشت؟
 (۱) مکتب عراق
 (۲) مکتب شام
 (۳) مکتب تاریخ‌نگاری اندلس
 (۴) مکتب اهل حدیث مدینه
- ۱۸۷- کدام عامل سبب تغییر دیدگاه، علایق و انگیزه‌های اخباریان گردید و موجب شد از محدوده اخبار قبیله‌ای فراتر رفته و به حوزه وسیع‌تر جهان اسلام بنگرند؟
 (۱) بهره‌گیری از سنت‌ها و روایات تاریخی یهودی و مسیحی
 (۲) تحولات وسیع سیاسی و اجتماعی در قلمرو جهان اسلام
 (۳) آشنایی با سنت‌های تاریخ‌نگاری و تاریخ‌نگاری اقوام غیرمسلمان
 (۴) تأثیرپذیری از بینش تاریخی قرآن که جهانی بود نه قبیله‌ای و قومی
- ۱۸۸- کدام یک از دانش‌ها به ترتیب اهمیت، در جوامع و مدارس مورد توجه قرار داشت؟
 (۱) علوم شرعی - علوم ادبی - کلام
 (۲) علوم ادبی - علوم شرعی - کلام - تاریخ
 (۳) فقه و اصول - علوم قرآنی - ادب - کلام - تاریخ
 (۴) ادب و لغت - فقه و اصول - کلام و فلسفه - پزشکی
- ۱۸۹- کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) نخستین دارالعلم رنگ مذهبی خاصی نداشت.
 (۲) دارالحکمه قاهره بزرگترین دارالعلم جهان اسلام بود.
 (۳) نامگذاری این مراکز علمی به تأثیر از دارالعلم اسکندریه بود.
 (۴) دارالعلم‌ها مهم‌ترین مراکز آموزشی - پژوهشی پیش از تأسیس مدارس بودند.
- ۱۹۰- اجازه‌ای که بر اساس امتحان بخشی از کتاب معین صادر می‌شد جزء کدام یک از اجازات به شمار می‌رفت؟
 (۱) اجازه به مناوله
 (۲) اجازه معین برای معین
 (۳) اجازه به عرضه کتاب
 (۴) اجازه عام برای معین
- ۱۹۱- کدام مدارس سنی مذهب در دوره استیلای وزیران فاطمی تأسیس شد؟
 (۱) ابن سلار - فاضلیه
 (۲) ابن سلار - رضوان ولخشی - فاضلیه - صلاحیه
 (۳) ابن سلار - رضوان ولخشی - فاضلیه - صلاحیه
 (۴) رضوان ولخشی - ناصریه
- ۱۹۲- کدام گزینه درباره عطای موالی مسلمان شده (مطابق مقررات عمر بن خطاب) درست است؟
 (۱) عطایی برای آنان مقرر نشد.
 (۲) به بزرگان آنان عطا تعلق گرفت.
 (۳) کمترین عطا برای آنان مقرر شد.
 (۴) فرقی میان آنان و اعراب گذاشته نشد.
- ۱۹۳- در عصر عباسی، کدام شیوه جبايت خراج بیشتر مرسوم بود؟
 (۱) خراجی
 (۲) مقاسمه
 (۳) مستاحی
 (۴) ضمان یا التزام

- ۱۹۴- عملکرد مسلمانان در رابطه با نظام مالیاتی ایران و روم شرقی چه بود؟
 (۱) همه مالیات‌های رایج در سرزمین‌های ایران و روم را با اندکی تعدیل به قوت خود باقی گذاشتند.
 (۲) مالیات‌های رایج در سرزمین‌های ایران و روم را لغو و دو مالیات جدید به نام جزیه و خراج مقرر کردند.
 (۳) با سنگین‌تر کردن دو مالیات جزیه و خراج، سایر مالیات‌های رایج در سرزمین‌های ایران و روم را لغو کردند.
 (۴) بیشتر مالیات‌های رایج در سرزمین‌های ایران و روم را لغو و دو مالیات جزیه و خراج را با تعدیل و تخفیف باقی گذاشتند.
- ۱۹۵- کدام یک از دیوان‌های دوره اسلامی با «دیوان محاسبات» امروزی قابل مقایسه است؟
 (۱) استیفاء (۲) حسبه (۳) زمام (۴) مظالم
- ۱۹۶- کدام گزینه درباره «دارالعدل» درست است؟
 (۱) مسجد و یا هر جای دیگری که قاضی برای قضاوت در آنجا می‌نشست.
 (۲) قاضی ابویوسف دیوان قضا و محل جلوس قاضی القضاة را دارالعدل نامیده است.
 (۳) محل مستقلی که در عهد زنگیان برای مجلس قضا در دمشق بنیاد گذاشته شد و سپس به دیگر بلاد اسلامی سرایت کرد.
 (۴) محل جلوس قاضی مظالم، به ویژه زمانی که شخص خلیفه یا سلطان به مظالم می‌نشست، دارالعدل نامیده می‌شد.
- ۱۹۷- اهل هجر بحرین که مجوس و تابع ایران بودند، در صلح با پیامبر (ص) چه تعهداتی را پذیرفتند؟
 (۱) جلای وطن (۲) پرداخت خراج (۳) پرداخت مالیات سرانه (۴) واگذاری نیمی از اراضی خود
- ۱۹۸- کتاب «رقائق الحقائق فی معرفة الدرج و الدقائق» اثر کیست و در چه موضوعی است؟
 (۱) سبط ماردینی - حساب اعشاری (۲) سبط ماردینی - حساب ستینی
 (۳) ابوریحان بیرونی - علم حساب (۴) ابوریحان بیرونی - علم هندسه
- ۱۹۹- انتقال فرهنگ یونانی به جهان اسلام به واسطهٔ نسطوریان از طریق مدرسهٔ ..... صورت گرفت.
 (۱) انطاکیه (۲) اسکندریه (۳) جندیشاپور (۴) نصیبین
- ۲۰۰- اندازه‌گیری مجدد مسافت محیط زمین توسط دانشمندان مسلمان در عهد مأمون به تاسی از کدام دانشمند یونانی / اسکندرانی صورت گرفت؟
 (۱) اراتوستنس (۲) اقلیدس (۳) بطلمیوس (۴) هیپارخوس
- ۲۰۱- کدام گزینه درباره آپولونیوس پرگایی، درست است؟
 (۱) بنیانگذار نجوم علمی است و شالوده مثلثات کروی نیز به دست او ریخته شد.
 (۲) به تحقیق در مقاطع مخروطی پرداخت و کتاب مخروطات او در قرن سوم هجری به زبان عربی ترجمه شد.
 (۳) کتاب الحیل او که توسط قسطلین لوقا به عربی ترجمه گردیده است، اساس علم مکانیک در تمدن اسلامی قرار گرفت.
 (۴) نخستین کسی است که ثابت کرد می‌توان به وسیله مثلث فیثاغورس فاصله نسبی خورشید و ماه را از زمین اندازه گرفت و نیز حدس زد که خورشید مرکز جهان است.
- ۲۰۲- مهم‌ترین کتاب مصور در مهندسی مکانیک (در قرون میانه اسلامی) که پنجاه دستگاه مکانیکی پیچیده خودکار و غیر خودکار را طراحی و توضیح داده است، کدام است؟
 (۱) کتاب الحیل اسماعیل جزری (۲) کتاب الحیل بنی موسی
 (۳) قرسطون بنی موسی (۴) میزان الحکمه خازنی
- ۲۰۳- کدام گزینه درباره کانی‌شناسی اسلامی نادرست است؟
 (۱) کندی آغازگر تألیف آثار کانی‌شناسی در دوره اسلامی است.
 (۲) ابن سینا در کتاب شفا و کتاب دوم قانون به مباحث کانی‌شناسی پرداخته است.
 (۳) تنکسوخنامه ایلخانی اثر خواجه نصیرالدین طوسی مهم‌ترین اثر کانی‌شناسی در تمدن اسلامی است.
 (۴) خواص کیفی و باطنی احجار و فلزات در کنار ویژگی‌های ظاهری و کمی نیز محل توجه کانی‌شناسان مسلمان بود.
- ۲۰۴- کدام یک از آثار طبّی اسکندرانی، بیشترین تأثیر را در طب اسلامی از خود به جا گذاشت؟
 (۱) کتب ستة عشر جالینوس برغامسی (۲) آثار دارویی دیسقوریدس العین زربی
 (۳) آثار تشریحی هیروفیلوس اسکندرانی (۴) کناش اهرون اسکندرانی
- ۲۰۵- اعراب عصر جاهلی از کدام خط، برای نگارش استفاده می‌کردند؟ انواع آن کدامند؟
 (۱) ثمودی - مقور و مسند (۲) حمیری - مقور و مبسوط (۳) حمیری - مسند و صفوی (۴) لحيانی - مسند و مبسوط
- ۲۰۶- کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) المریه و غرناطه دو مرکز مهم شیشه‌سازی در اندلس بودند.
 (۲) کهن‌ترین گلیم‌های شناخته شده ایرانی مربوط به دوران سلجوقی است.
 (۳) مهارت بیش از حد سفالگران اسلامی در کاربرد سایه روشن در سفال‌سازی اعجاب صاحب‌نظران را برانگیخته است.
 (۴) نقطه اوج صنعت شیشه‌سازی در ماوراءالنهر در سده‌های ۴ تا ۷ هجری بود.

- ۲۰۷- کاربرد طاق‌های نوک تیز و کم ارتفاع، مناره‌های استوانه‌ای و گنبد‌های پیزی شکل از مشخصات کدام یک از مکاتب معماری است؟
 (۱) ایرانی - عراقی (۲) ایرانی - هندی (۳) شامی - مصری (۴) عثمانی - مغربی
- ۲۰۸- استفاده از کنگره‌های دنداندار چوبی در طاق‌ها، طاق‌های بلند مقرنس‌دار و مناره‌های چهارگوش از ویژگی‌های بارز کدام مکتب در معماری اسلامی است؟
 (۱) عثمانی (۲) مغرب و اندلس (۳) مصر و شام (۴) هندی
- ۲۰۹- کدام گزینه درباره‌ی دو اثر مهم که در بردارنده‌ی برجسته‌ترین آثار در سبک نگارگری بغداد هستند، درست است؟
 (۱) خواص العقاقیر - بهارستان جامی (۲) گلستان سعدی - کتاب النجوم صوفی (۳) مقامات حریری - عجائب المخلوقات قزوینی (۴) منافع الحيوان ابن بختیشوع - گلستان سعدی
- ۲۱۰- کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) قابلیت تغییر و دگرگونی تزئینی، عامل مهم استفاده گسترده از خطوط بنایی در هنر اسلامی است.
 (۲) انواع خطوط کوفی که در تزئینات مورد استفاده بوده‌اند عبارتند از: مورق، مظفر، مشجر، مربع
 (۳) مهم‌ترین عناصر تزئینی در هنر اسلامی عبارتند از: اشکال هندسی، عناصر گیاهی، ترنیه، خطوط بنایی
 (۴) بخش عمده‌ای از نقوش و تصاویر حیوانی موجود در هنر اسلامی تحت تأثیر هنر ساسانی پدید آمده است.
- ۲۱۱- «تطعیم» چیست؟
 (۱) نوعی کنده‌کاری روی فلزات گرانبها است.
 (۲) ایجاد پیوند میان عاج و استخوان در کنده‌کاری.
 (۳) کنده‌کاری‌هایی که در نتیجه حوادث طبیعی پدید می‌آید. (۴) نوعی کنده‌کاری روی چوب
- ۲۱۲- باب النصر، باب الفتوح، باب القنطره، باب الزویلة و باب الخلیج دروازه‌های کدام یک از شهرهای اسلامی است؟
 (۱) اسکندریه (۲) بغداد (۳) فاس (۴) قاهره
- ۲۱۳- نظریه «ارتباط اقیانوس هند با اقیانوس اطلس از طریق تنگه‌هایی در جنوب جبال القمر» از آن کیست؟
 (۱) ابوریحان بیرونی (۲) حمدالله مستوفی (۳) حاجی خلیفه (کاتب چلبی) (۴) یاقوت حموی
- ۲۱۴- کدام گزینه درباره جزایر بالئار نادرست است؟
 (۱) نام دیگر جزایر خالدات در بحر المحيط است.
 (۲) جزایری در مدیترانه غربی و از اعمال اندلس‌اند.
 (۳) مهم‌ترین جزایر آن میورقه و منورقه نام دارند.
 (۴) در منابع اسلامی از آنها به الجزایر الشرقیه نیز یاد شده است.
- ۲۱۵- وصف زیر درباره کدام شهر درست است؟
 «شهری است در منتهی‌الیه مصر علیا، نزدیک اسوان، بر ساحل بحر احمر و بندرگاه کشتی‌هایی که از عدن به مصر می‌آیند.»
 (۱) عیناب (۲) قتیوم (۳) قلزم (۴) قفط
- ۲۱۶- کدام گزینه درباره ابن ماجد نادرست است؟
 (۱) بیش از ۳۰ اثر درباره دریانوردی به رشته تحریر در آورده است.
 (۲) مهم‌ترین اثر او کتاب الفوائد فی اصول علم البحر و القواعد است.
 (۳) وی نقشه‌ای از عالم که در واقع راهنمای کشتیرانی بود، ترسیم و به سلطان سلیم عثمانی تقدیم کرد.
 (۴) هدایت کشتی واسکوداگاما را در اواخر قرن پانزدهم میلادی از سواحل غربی آفریقا تا هندوستان بر عهده داشت.
- ۲۱۷- مجله «الثقافة الاسلامیه» (چاپ حیدرآباد، دکن) توسط ..... و برای ..... انتشار یافت.
 (۱) علمای مسلمان - ترویج اسلام میان هندوها
 (۲) یک مستشرق نومسلمان - تصحیح اشتباهات مستشرقین
 (۳) مسلمانان هند - پاسخ به اظهارات ضداسلامی انگلیسی‌ها
 (۴) سید جمال‌الدین اسدآبادی - اتحاد مسلمانان در مبارزه با استعمار
- ۲۱۸- کدام گزینه در مورد علت موفقیت سید جمال‌الدین اسدآبادی برای وحدت مسلمانان صحیح نیست؟
 (۱) بر لزوم بازگشت به اسلام تأکید می‌کرد.
 (۲) ملیت خاصی را برای خود انتخاب نکرده بود.
 (۳) پیشینه تعلیم و تربیت سید جمال ریشه در سنت تشیع و تسنن داشت.
 (۴) در رساله طبیعت مذهب نیچری فساد عقاید مادیراها را به خوبی افشا کرده بود.
- ۲۱۹- کدام گزینه در مورد محتوای آثار مستشرقین صحیح نیست؟
 (۱) نفی اصالت تمدن اسلامی (۲) تأکید بر اصالت تمدن اسلامی (۳) انتساب تمدن اسلامی به عرب‌ها (۴) محدودیت دستاوردهای تمدن اسلامی

- ۲۲۰- کدام گزینه درباره طراح و موضوع «نظریه حرکت مارپیچی» درست است؟
- (۱) زرقالی - در تأیید هیئت بطلمیوس و در نقد نظریه ارسطو.
  - (۲) شاگردان خواجه نصیرالدین طوسی - در نقد حرکت سیاره‌های بطلمیوس.
  - (۳) منجمان رصدخانه سمرقند - در نقد حرکت سیاره‌های بطلمیوس با الهام از آرای منجمان رصدخانه مراغه.
  - (۴) نورالدین بطروجی - در نقد هیئت بطلمیوس و مبتنی بر نظریه ارسطو در متحدالمركز بودن مدارهای سیارات.